

Αληθινοί Προσκυνητές του Θεού (Ιω. δ, 5-42)

Ορθοδοξία / Ιερός Άμβων

Μητροπολίτης Εδέσσης, Πέλλης & Αλμωπίας Ιωήλ

«Προσκυνήσουσι τω Πατρί εν πνεύματι και αληθείᾳ»

Υπήρχε μία διαμάχη μεταξύ Ιουδαίων και Σαμαρειτών. Δεν ήταν συγγενείς λαοί. Η Σαμάρεια ήταν εξ' ολοκλήρου ξένη περιοχή με τον εθνικό βίο του Ισραήλ. Οι Σαμαρείτες πήραν το όνομά τους από το όρος Σομόρ. Τον αληθινό Θεό τον θεωρούσαν τοπικό θεό, ενώ παράλληλα πίστευαν και σε άλλους ειδωλολατρικούς θεούς. Οι Ισραηλίτες απέφευγαν με αποστροφή τους Σαμαρείτες και οι ραββινικές εντολές ήταν να μην έχουν οι Ιουδαίοι ουδεμία σχέση με τους κατοίκους της Σαμάρειας. Στην περιοχή αυτή σταμάτησε ο Χριστός να ξεκουρασθεί και πιο ειδικά στην πόλη Συχάρ κοντά στην πηγή του Ιακώβ. Στο χώρο έκανε διάλογο με μία γυναίκα Σαμαρείτιδα.

Ο διάλογος του Χριστού με τη Σαμαρείτιδα

Η Σαμαρείτιδα από τις ερωτήσεις και την έκπληξη που δοκίμασε από τα λόγια του Χριστού, φαίνεται πως ήταν μία απλοική γυναίκα, αγράμματη και αμαθής. Ακόμη φαίνεται πως δεν είχε και καλή βιοτή. Παρ' όλα αυτά, όπως λέγει ο άγιος Κύριλλος Αλεξανδρείας, ήταν άνθρωπος που επιθυμούσε να μάθει την τελειότερη γνώση για το θεό. Μεταξύ άλλων ο Κύριος έθιξε το θέμα της λατρείας του Θεού. Βέβαια τόνισε πως ο Σαμαρειτικός τρόπος λατρείας του Θεού είναι σφαλερός, ενώ ο Ιουδαικός ο ορθός. Οι Ιουδαίοι και οι Σαμαρείτες νόμιζαν πως με τα θυμιάματα, τις θυσίες, τις περιτομές, το Ναό ή το όρος Γαρειζίν, τους σωματικούς καθαρμούς κ. α. ευαρεστούν το θεό. Έρχεται ο Κύριος και λέγει πως ο θεός είναι Πνεύμα, δηλαδή άϋλος και οι προσκυνητές πρέπει να Τον λατρεύουν πνευματικά. Ο θεός δεν θεραπεύεται με την ύλη, γι' αυτό και ανάλογη είναι και η λατρεία στο πρόσωπό Του. Όλοι οι καθαρμοί και οι περιτομές είναι σκιές, ενώ η αλήθεια είναι η πνευματική λατρεία. Ο Ευθύμιος Ζιγαβηνός γράφει πως πνευματική λατρεία είναι η ταπεινοφροσύνη. Άλλος ερμηνευτής θα πεί πως αληθινή λατρεία είναι η ορθότητα των δογμάτων και τα κατορθώματα της αρετής.

Που βρίσκεται ο Θεός;

Που είναι ο Θεός και που πρέπει να τον προσκυνούμε; Ο Θεός είναι παντού και μέσα μας. Ο Θεός είναι πνεύμα και το πνεύμα «όπου θέλει πνεί» (Ιωάν. 3,8). Όλος ο

κόσμος πλέει μέσα στις ενέργειες του θεού. Άλλωστε το Πνεύμα του θεού «επεφέρετο επάνω του ύδατος» (Γεν. 1,2) και της αβύσσου. Ο θεός είναι «πανταχού παρών και τα πάντα πληρών». Ο Θεοφάνης ο Κεραμεύς σημειώνει πως τα λόγια που είπε ο Χριστός στη Σαμαρείτιδα για την αληθινή λατρεία του θεού, σημαίνουν πως θα έλθει καιρός, κατά τον οποίον «οι αληθινοί προσκυνηταί ουκ εν αφωρισμένω τόπω, αλλά πανταχόθεν προσοίσουσιν την προσκύνησιν τω πανταχού παρόντι θεώ», δηλαδή οι αληθινοί προσκυνητές όχι σε κάποιον ειδικό τόπο, αλλά παντού και σ' όλα τα μέρη της γης θα προσφέρουν την προσκύνηση στον πανταχού παρόντα θεό. Μέσα στα δύο τελειωτικά στοιχεία του ανθρώπου που είναι η πράξη και η θεωρία, θα λατρεύεται ο θεός.

Η Σαμαρείτιδα είναι έλεγχος των ραθύμων

Εάν μια γυναίκα Σαμαρείτιδα δείχνει τόση σπουδή και τόση επιμέλεια και προθυμία για να μάθει κάτι χρήσιμο για την πνευματική της ζωή και παραμένει πλησίον του Κυρίου, αν και αγνοούσε ποιος είναι, καταλαβαίνουμε τι πρέπει να κάνουμε εμείς. Εμείς γνωρίζουμε ποιος είναι ο Ιησούς, που βρίσκεται, που προσφέρει τον εαυτό Του κ.λ.π. Πάντοτε να Τον αναζητούμε χωρίς οκνηρία. Στοιχειώδη πράγματα αγνοούμε γύρω από την πνευματική μας ζωή. Πολλοί από μας δε γνωρίζουμε ποιο θεό λατρεύουμε. Τι είναι Εκκλησία; Πως θα σωθούμε; Η μετάνοια τι χαρακτηριστικά έχει και πολλά άλλα. Η γυναίκα αυτή, αν και αμαρτωλή, είχε επιθυμία να μάθει την αληθινή λατρεία του θεού. Εμείς έχουμε το ίδιο ενδιαφέρον να μάθουμε τη διδασκαλία της Εκκλησίας μας και το Ευαγγέλιο;

Εάν ενδιαφερόμαστε να μάθουμε κάτι, θα γνωρίζαμε πως η αληθινή λατρεία είναι πνευματική. «Τιμήσατε τον Θεόν πλέον της συνηθείας», γράφει ο άγιος Γρηγόριος ο θεολόγος. Δε μας σώζουν τα ευλαβή έθιμα, αλλά η ολόψυχη και με επίγνωση πνευματική λατρεία του θεού.

PERMANENTLY REMOVED